

**РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
ЧЕРЕМШАНСКИЙ
МУНИЦИПАЛЬНЫЙ РАЙОН
ГЛАВА ШЕШМИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ**

ул.Комарова, д.14, с.Шешминская Крепость,
423104

тел./факс(84396) 2-36-54 email: Shesh.Cmn2@tatar.ru

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧИРМЕШЭН МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
ШЕШМИНКА АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШЛЫГЫ**

Комаров урамы, 14 йортты, Шешминка Крепосте
авылы, 423104

№123

17 июнь 2025 ел

**Татарстан Республикасы
Чирмешэн муниципаль районның
Шешминка авыл жирлеге Советы
караты**

**Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районның
«Шешминка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставына
үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту туринда**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары туринда» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясы, «Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр керту хакында» 2016 елның 28 декабрендәге Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә туринда» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 7 статьясы, Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районның «Шешминка» авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставының 85,86,87 статьялары нигезендә Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районның Шешминка авыл жирлеге Советы КАРАР КЫЛДЫ:

1. Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районның «Шешминка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставына тубәндәге үзгәрешләрне һәм өстәмәләрне кертергә:

1.1. «Шешминка авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең исеме һәм хокукий статусы» 1 статьяның 2 пунктын яңа редакциядә бәян итәргә: «2. Муниципаль берәмлекнең рәсми исеме - Татарстан Республикасы Чирмешэн муниципаль районның «Шешминка авыл жирлеге» (алга таба текст буенча – Жирлек), қыскартылган исеме - «Шешминка авыл жирлеге».

1.2. 5 статьяда:

- 1 өлешнең 8 пунктына тубәндәге эчтәлекле 3 абзац өстәргә: «- «Шәхси ярдәмче хужалык туринда» 2003 елның 7 июлендәге 112-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гражданнар алыш бара торган шәхси ярдәмче хужалыкларны хужалык кенәгәләрендә исәпкә алуны гамәлгә ашыру».

- 1 өлешнең 9 пунктын яңа редакциядә бәян итәргә: «9) жирлек территориясен төзекләндерү қагыйдәләрен раслау, жирлек территориясен төзекләндерү

кагыйдәләрен, социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәэмин итү таләпләрен үтәүдән гыйбарәт булган төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыру».

- 21 пунктны үз көчен югалткан дип танырга.

1.3. 6 статьяга түбәндәге эчтәлекле 3 пункт өстәргә: «Жирле үзидарә органнары Россия Федерациясенең тапшырылган вәкаләтләрен, Татарстан Республикасы вәкаләтләрен тиешле вәкаләтләрне гамәлгә ашыруны финанс белән тәэмин итү максатларында жирле бюджетларга бирелгән субвенцияләр чикләрендә гамәлгә ашырган өчен җаваплы булалар».

1.4. 7 статьяда «Татарстан Республикасы законнары» сүзләреннән соң «Жирле үзидарә турында» сүзтезмәсен төшереп калдырырга.

1.5. Түбәндәге эчтәлекле 7.1 статья өстәргә: «7.1 Статья. Район жирле үзидарә органнарының халыкара һәм тышкы икътисадый элементтәләре

1. Жирлекнең жирле үзидарә органнары халыкара һәм тышкы икътисадый элементтәләрне түбәндәге рәвешләрдә гамәлгә ашыралар:

1) чит дәүләтләрнең дәүләт территориаль, административ-территориаль һәм муниципаль берәмлекләре вәкилләре белән халыкара һәм тышкы икътисадый элементтәләр өлкәсендә очрашулар, консультацияләр һәм башка чаралар үткәрү;

2) чит дәүләтнең жирле үзидарә органнары белән халыкара һәм тышкы икътисадый элементтәләрне гамәлгә ашыру турында килешүләр төзү (алга таба - килешү);

3) махсус шуши максат өчен төzelгән органнар вәкаләтләре қысаларында муниципальара хезмәттәшлек өлкәсендә халыкара оешмалар эшчәнлегендә катнашу;

4) муниципалитетара хезмәттәшлекнең халыкара программалары проектларын эшләүдә һәм гамәлгә ашыруда катнашу;

5) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәләре, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актлары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирле үзидарә органнарының халыкара һәм тышкы икътисадый элементтәләр өлкәсендәге башка вәкаләтләре.

2. Халыкара һәм тышкы икътисадый элементтәләр «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты белән килештереп, жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү максатларында жирлекнең жирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3. Жирлек жирле үзидарә органнарының халыкара һәм тышкы икътисадый элементтәләрен гамәлгә ашыру турындагы килешү «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законында билгеләнгән тәртиптә Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты тарафыннан вәкаләт бирелгән республика башкарма хакимият органы тарафыннан теркәлергә тиеш.

Вәкаләtle орган тарафыннан жирле үзидарә органнарының халыкара һәм тышкы икътисадый элементтәләрен гамәлгә ашыру турындагы килешүләрне теркәү мондый килешүләрнең үз көченә керүенең мәжбүри шарты булып тора.

4. Жирле үзидарә органнарының халықара һәм тышкы икътисадый әлемтәләрен гамәлгә ашыру турында имзалаңган килемшүләр әлеге уставның 77 статьясында билгеләнгән тәртиптә басылып чыгарга (халыкка житкерелергә) тиеш».

1.6. 11 статьяның 7 өлешендәге 2 абзацында «Суд билгеләгән жирле референдум Жирлек сайлау комиссиясе тарафынан оештырыла,» сүзтезмәсен «Суд билгеләгән жирле референдум Муниципаль сайлаулар һәм жирле референдум үткәрү буенча сайлау комиссиясе тарафынан оештырыла,» дип бәян итәргә.

1.7. 13 статьяда:

- 5 өлештә «Жирлек сайлау комиссиясендә» сүзтезмәсен «Муниципаль сайлаулар һәм жирле референдум уздыру буенча сайлау комиссиясе» дип бәян итәргә;

- 8 өлештә «Жирлек сайлау комиссиясе» сүзтезмәсен «Муниципаль сайлаулар һәм жирле референдум уздыру буенча сайлау комиссиясе» дип бәян итәргә;

- 12 өлештә «Жирлек сайлау комиссиясе» сүзтезмәсен «Муниципаль сайлаулар һәм жирле референдум уздыру буенча сайлау комиссиясе» дип бәян итәргә.

1.8. 32 статьяның 1 өлешендә «Жирлек сайлау комиссиясе» сүзтезмәсен «Муниципаль сайлаулар һәм жирле референдум үткәрү буенча сайлау комиссиясе» дип бәян итәргә.

1.9. 33 статьяда:

- 1 өлешнең 5.1 пунктын яңа редакциядә бәян итәргә: «Жирлекне социаль-икътисадый үстерү стратегиясен раслау».

- 1 өлешнең 15 пунктын үз көчен югалткан дип танырга.

- 1 өлешнең 27 пунктын үз көчен югалткан дип танырга.

- 1 өлешнең 33 пунктын бәян итәргә: «33) муниципаль хокукый актларны халыкка житкерүү, рәсми мәгълүматны жирлек халкына житкерүү өчен матбуат массакүләм мәгълүмат чарасын һәм (яисә) чөлтөр басмасын булдыру».

1.10. 49 статьяда:

- 1 өлештә 8 һәм 10 абзацларны үз көчләрен югалткан дип танырга.

- 6 өлештә:

- 2 абзацны яңа редакциядә бәян итәргә: «төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контролъне гамәлгә ашыра, аның предметлары жирлек территориясен төзекләндерү кагыйдәләрен, социаль, инженерлык транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалиларның файдалана алуын тәэмин итү таләпләрен үтәүдән гыйбарәт, күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә жирлек территориясен төзекләндерүне оештыра;».

- 3 һәм 10 абзацларны үз көчләрен югалткан дип танырга.

- 8 өлешкә түбәндәгэ эчтәлекле 2 абзац өстәргә: «- «Шәхси ярдәмче хужалык турында» 2003 елның 7 июлендәге 112-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гражданнар алыш бара торган шәхси ярдәмче хужалыкларны хужалык кенәгәләрендә исәпкә алу вәкаләтләрен гамәлгә ашыра».

1.11. 69.1 статьяның 2 өлешендәге 17 пунктын үз көчен югалткан дип танырга.

1.12. VII бүлекне үз көчен югалткан дип танырга.

1.13. 73.1 статьяны яңа редакциядә бәян итәргә «1. Жирлек милкендә булырга мөмкин:

1) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән жирле эහәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү өчен билгеләнгән мәлкәт;

2) федераль законнарда һәм Россия Федерациисе субъектлары законнарында билгеләнгән очракларда Жирлеккә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән мәлкәт, шулай ук әлеге Федераль законның 15 статьясындагы 4 өлешендә каралган тәртиптә Жирлеккә тапшырылган аерым вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән мәлкәт;

3) жирлек Советының норматив хокукий актлары нигезендә жирле үзидарә органнары һәм жирле үзидарәнең вазыйфай затлары, муниципаль хезмәткәрләр, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр хезмәткәрләре эшчәнлеген тәэмин итү өчен билгеләнгән мәлкәт;

4) хәл итү хокуки федераль законнар белән жирле үзидарә органнарына бирелгән һәм жирле әһәмияттәге мәсьәләләргә кертелмәгән мәсьәләләрне хәл итү өчен кирәклे мәлкәт;

5) 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 3 өлеше нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү өчен билгеләнгән мәлкәт, шулай ук әлеге Федераль законның 17 статьясындагы 1 һәм 1.1 өлешләре нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән мәлкәт.

2. Жирлекнең әлеге статьяның 1 өлеше таләпләренә туры килми торган мәлкәткә милек хокуки барлыкка килгән очракларда қурсәтелгән мәлкәт яңадан профильләштерелергә (мәлкәтнең максатчан билгеләнеше үзгәрергә) йә читләштерелергә тиеш. Мондый мәлкәтне читләштерү тәртибе һәм сроклары федераль закон белән билгеләнә».

1.14. 73.1 статьяга түбәндәгә эчтәлекле 4 өлеш өстәргә: «4. Жирле үзидарә органнары Россия Федерациисенең электр энергетикасы турындагы законнарында билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда муниципаль милектәге, система барлыкка китеүче территориаль чөлтәр оешмасына яисә Россия Федерациисе субъекты чикләрендә эш итүче территориаль чөлтәр оешмасына электр чөлтәре хужалыгы объектларын түләүсез биләүгә һәм файдалануга тапшыруны гамәлгә ашыралар».

1.15. 77 статьяда:

- 1 өлешне яңа редакциядә бәян итәргә: «1. Бюджет проекты чыгым йөкләмәләрен финанс белән тәэмин итү максатларында социаль-икътисадый үсеш фаразы нигезендә төзелә».

- 6 өлешне яңа редакциядә бәян итәргә «6. Жирле бюджет проекты Россия Федерациисе Бюджет кодексы һәм жирлек Советының аның таләпләрен үтәп кабул ителә торган муниципаль хокукий актлары нигезендә жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә төзелә».

1.16. 79 статьяны яңа редакциядә бәян итәргә: «1. Муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт қурсәтүләр сатып алулар дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт қурсәтүләр сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турындагы Россия Федерациисе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Муниципаль ихтыяжларны тәэмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт қурсәтүләр сатып алулар жирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла»

1.17. 80 статьяда:

- 2 өлештә «25.1 статьясындагы 1 өлешенең 4 пунктына» сыйтаманы «Россия Федерациисендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003

елның 6 октябрендәге №131-ФЗ Федераль законның 25.1 статьясындагы 1 өлешенең 4.1 һәм 4.3 пунктларына» сыйтамага алмаштырырга.

2. Әлеге каарны законнарда билгеләнгән тәртиптә дәүләт теркәвенә җибәрергә.

3. Әлеге каарны дәүләт теркәвенә алганнан соң рәсми хокукий порталда бастырып чыгарырга (pravo.tatarstan.ru) һәм Чирмешән муниципаль районның Интернет мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге рәсми сайтында урнаштырырга.

4. Әлеге каар «Россия Федерацииндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131 - ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясындагы 8 өлеше, Татарстан Республикасы Чирмешән муниципаль районы «Шешминка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 87 статьясындагы 2 өлеше нигезләмәләрен исәпкә алып, рәсми басылып чыккан көненнән үз көченә керә.

5. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Татарстан Республикасы
Чирмешән муниципаль районы
Шешминка авыл жирлеге
башлыгы, Совет рәисе:

А.В.Сидоров